

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Journal of Roi Et Rajabhat University

ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2562

Volume 13 No.2 May – August 2019

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
Humanities & Social Sciences
<https://www.tci-thaijo.org/index.php/reru>

ISSN 1905-6036 (Print)

ISSN 2673-0731 (Online)

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Journal of Roi Et Rajabhat University

ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2562

Volume 13 No.2 May – August 2019

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความทางวิชาการ บทความทั่วไป บทวิจารณ์หนังสือ ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสังคม เป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงวิชาการ ของนักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตศึกษา โดยมีขอบเขตเนื้อหา ในสาขาภาษาศาสตร์ ศีษาศาสตร์ บริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป การตลาด นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ส่งเสริมการเกษตร สิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม สารสนเทศศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมสหวิทยาการ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน
ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม
ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์พิเศษ นายแพทย์สมพร โปธินาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลย ภูมิพันธุ์
อาจารย์ ดร.ธนาภรณ์ พันทวี

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสุนันท์ ประเสริฐสังข์

กองบรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยงค์ พรหมวงศ์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชา มารีเคน	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย ศรีอำไพ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.สีปชาติ อันทะไชย	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา กาวีระ	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Professor Dr.William R. Barratt	Indiana State University
Professor Dr.Leslie B. Barratt	Indiana State University

สถานที่จัดพิมพ์

โรงพิมพ์ตักสิลาการพิมพ์ โทรศัพท์ 088 560 8139

กองบรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมใจ ภูมิพันธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวธิดา ขาปัญญา	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตราภรณ์ วงศ์คำจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนีเพ็ญ พลเยี่ยม	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณตรี วรวิธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
อาจารย์ ดร.มงคล เอกพันธ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

คณะกรรมการบริหารวารสาร

1. กรรมการฝ่ายเลขานุการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสุนันท์ ประเสริฐสังข์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตราภรณ์ วงศ์คำจันทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัจธรรม พรทวีกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขอบฟ้า จันทร์เจริญ
นางสาวอ้อมขวัญ กฤษณะภาพ

2. กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และสมาชิก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตราภรณ์ วงศ์คำจันทร์
อาจารย์ ดร.หทัย น้อยสมบัติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัจธรรม พรทวีกุล
นางสาวอ้อมขวัญ กฤษณะภาพ
นางสาวชีวรัตน์ ศीलพันธุ์
นางสาวพัฒนา สัจจาวาท

3. กรรมการฝ่ายข้อมูลและสารสนเทศ

อาจารย์ ดร.พิทักษ์ พลคชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขอบฟ้า จันทร์เจริญ
อาจารย์บัณฑิต ศรีเกษ
นายสุรินทร์ จันทร์ปุม
นางสาวอ้อมขวัญ กฤษณะภาพ

4. กรรมการฝ่ายกลั่นกรองบทความ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนีเพ็ญ พลเยี่ยม
อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ปรีดาพันธุ์
อาจารย์ ดร.มนชิตา ภูมิพยัคฆ์
อาจารย์ ดร.กัญญาวดี แสงงาม

5. กรรมการตรวจรูปแบบบทความภาษาไทย ภาษาอังกฤษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมใจ ภูมิพันธุ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ อินทรประเสริฐ
อาจารย์ ดร.เดือนเพ็ญ รักษ์แพทย์
อาจารย์กิ่งดาว ตลเจิม
อาจารย์ยุทธจักร ลำจวนจิตร
อาจารย์ ดร.หทัย น้อยสมบัติ

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิจิตร ศรีปัดดา	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน อัครภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา อารีรัตน์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.จำนง วงษ์ชาชม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพท เนื่องเฉลิม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุภูมิ เขตจัตุรัส	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงรักษ์ เลี้ยงพานิช	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ เพาพาน	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำภาศรี พ่อคำ	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ ธนสีลังกูร	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ	มหาวิทยาลัยนครพนม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ศรีพุทธรินทร์	มหาวิทยาลัยนครพนม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาระนันต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สหัสสา พลนิล	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวัญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละออง ภูเงิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ บุญเที่ยง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูริศร์ พงษ์เพ็ญจันทร์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญหทัย ใจเปี่ยม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิพิมพ์มาศ หงษ์สมบัติ	สถาบันพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี
อาจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ พุ่มแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
อาจารย์ ดร.ดาวรุ่งวรรณ ถวิลการ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อาจารย์ ดร.ไพศาล แน่นอุดร	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

หมายเหตุ บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารเป็นทัศนะ ลิขสิทธิ์ และความรับผิดชอบของผู้เขียนเจ้าของผลงาน

หน่วยงาน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

อาคารเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 (ชั้น 7)

เลขที่ 113 หมู่ 12 ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด 45120

โทรศัพท์ 043 556 231 หรือ 043 556 001-8 ต่อ 1027

โทรสาร 043 556 231 หรือ 043 556 009

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/reru> Email: reru.journal101@gmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ฉบับปีที่ 13 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2562 จัดทำขึ้นโดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เพื่อเผยแพร่บทความจากวิทยานิพนธ์ บทความวิจัย บทความวิชาการ ของนักศึกษา คณาจารย์ นักวิชาการทั่วไป ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งถือเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด ประสบการณ์และสร้างเครือข่ายเชิงวิชาการ และงานวิจัยสาขาต่าง ๆ

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดฉบับนี้ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนสามารถผ่านการประเมินเป็นวารสารที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติ ตามเกณฑ์คุณภาพของ TCI กลุ่ม 2 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กองบรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีความยินดีรับบทความวิจัย (Research article) บทความทางวิชาการ (Academic article) บทความปริทัศน์ (Review article) และบทวิจารณ์หนังสือ (Book review) ที่ยังไม่เคยเผยแพร่ในวารสารฉบับอื่นมาก่อน ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดได้ที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/reru>

กองบรรณาธิการขอขอบพระคุณ คณะผู้เขียนและผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความทุกท่านที่ช่วยเสนอแนะแนวคิดให้กับผู้เขียนและกองบรรณาธิการอย่างดียิ่ง ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัย และงานวิชาการทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติต่อไป

กองบรรณาธิการ

สารบัญ

บทความ	หน้า
บทความวิจัย	1
การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อำนาจ จันทร์สำโรง และ เพชฌิม กิจระการ	3
แนวทางการส่งเสริมการศึกษาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในท้องถิ่น : กรณีศึกษาจังหวัดมุกดาหาร แพรวพรรณ จรุงพิทักษ์พงศ์ และ ประชาสรรค์ แสนภักดี	12
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 วัชรภรณ์ สาระวัน, อมร มะลาศรี และ ภัณท์รัชช์ พลดี	20
การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผังมโนทัศน์ และการร่วมมือกันเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ลัดดาวัลย์ บุญเรือง	30
การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาเคมีที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบนำตนเอง เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สุวิจนา ศรีวินทร	41
ความคิดสร้างสรรค์ในสื่อดิจิทัลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม การประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำประกันภัยรถยนต์ ภาคสมัครใจของประชาชนในเขตจังหวัดยโสธร อโนมา อินทรีย์ และ จุริวัลย์ ภักดีวุฒิ	53
อัตลักษณ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดร้อยเอ็ดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ของนักท่องเที่ยว ณัฐนิชา ไบเอี่ยม และ มงคล เอกพันธ์	64

สารบัญ (ต่อ)

บทความ	หน้า
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเมล่อนในจังหวัดร้อยเอ็ด รัชนิดา ไสยรส.....	75
ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการคณิตศาสตร์และคุณลักษณะพึงประสงค์ ทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด วิภา ชัยสวัสดิ์	87
การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภรณ์ทิพย์ ชูไตรรัตน์ และ เพชฌัญญู กิจระการ	97
การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ธัญวรัตน์ สำราญมาก และ เพชฌัญญู กิจระการ	106
การพัฒนาแนวทางพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรัชญาภรณ์ แสนแก้ว และ เพชฌัญญู กิจระการ	115
การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการกำกับตนเอง ในการเรียนรู้ของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนคลองขามวิทยาคาร สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ สุรสีห์ จันทร์แสงศรี, อมร มะลาศรี และ สมัคร เขียวกรณ์	128
การจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจตามแนวทฤษฎี คอนสตรัคติวิสต์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จุฑารัตน์ พิมพิไทยสง และ จิระพร ชะโน.....	140

สารบัญ (ต่อ)

บทความ	หน้า
<p>การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ หนองคาย นครพนมและมุกดาหาร อัครเจตน์ ชัยภูมิ, วรรณธิดา ยลวิลาศ, ยุทธพงษ์ เชื้อนแก้ว และ สกาเวื่อน พิมพิศาล .....</p>	149
<p>ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของกลุ่มนักศึกษาวัยทำงาน จิราพร ประกอบบัว .....</p>	160
<p>ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไอลดา ศรีमानนท์, อัครวิชัย ครอบคอบ และ อิงอร นาชัยฤทธิ .....</p>	167
<p>ระบบการบริหารจัดการการผลิตครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ขอบฟ้า จันทร์เจริญ และ สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์ .....</p>	179
<p>บทความวิชาการ .....</p>	189
<p>การบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา วรารภรณ์ วงศ์ตาชี และ วัลนิกา ฉลากบาง .....</p>	191
<p>การใช้แผนภูมิความหมายในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ผู้เรียนชาวไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ พิสิทธิ์ จิตตสุขพงษ์ .....</p>	201
<p>การบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา : ปัจจัยเชิงสาเหตุ ศิริสุดา แก้วมณีชัย และ วาโร เฟ็งสวัสดิ์ .....</p>	215
<p>ภาคผนวก .....</p>	227
<p>หลักเกณฑ์การเสนอบทความเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด .....</p>	229

ระบบการบริหารจัดการการผลิตครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

A Teacher Preparation Management System of Education Faculty Roi Et Rajabhat University

ขอบฟ้า จันทร์เจริญ¹ และ สิรินธร สินจินดาวงศ์²
Khobfa Chancharoen¹ and Sirinthorn Sinjindawong²

Received : 25 พ.ค. 2561
Revised : 25 มิ.ย. 2562
Accepted : 29 มิ.ย. 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ประจำสูตร ครูพี่เลี้ยง นักศึกษาวิชาชีพครู ต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยง นักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 978 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย พบว่าอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครู มีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการบริหารจัดการการผลิตครูทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านผลผลิต มีความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.61) รองลงมา คือ ด้านปัจจัย ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.42) และด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.45) และพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยง นักศึกษาวิชาชีพครูต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยครูพี่เลี้ยง กับนักศึกษาวิชาชีพครู มีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครูแตกต่างกัน

คำสำคัญ : ระบบ, การบริหารจัดการ, การผลิตครู

Abstract

This research has a purpose to compare the opinions of the curriculum instructor, trainer teacher and teacher students to the teacher preparation management system of Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University. The samples were 978 of the curriculum instructor, trainer teacher and teacher students. The research tools was the teacher preparation management system of Education Faculty Roi Et Rajabhat University questionnaires. The data were analyzed by quantitative, average percentage, standard deviation and F-test (ANOVA).

The results of the study showed that the curriculum instructor, trainer teacher and teacher students management system. We have a great deal of opinions about teachers preparation management

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด อีเมล: khobfa@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

¹ Assistant Professor, Education Faculty Roi Et Rajabhat University, Email: khobfa@gmail.com

² Assistant Professor, Sripatum University

of the Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University in a huge scale. ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.44) in the future, he determined that the three-sided teachers preparation management was a very high level, where the output had the highest opinion ($\bar{X}$ = 4.28, S.D. = 0.61), the secondary factor ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.42) and The results of the study showed that the curriculum instructor opinions, trainer teacher opinions and teacher students opinions to the teacher preparation management system of the Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University in an overview vary significantly at the .01 level by Trainer teacher and teacher students have a feedback on the system of different the teacher preparation management system

keywords : System, Management, Teacher preparation.

บทนำ

การพัฒนาครูยุคใหม่นั้น ครูต้องเป็นผู้มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดให้มีระบบการผลิตและการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับความเป็นวิชาชีพชั้นสูง สามารถดึงดูดคนดี คนเก่งมีใจรักในอาชีพครู มีปริมาณเพียงพอและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม (ธีระ รุญเจริญ, 2554 : 107) ดังปรากฏใน มาตรา 52 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ระบุว่า ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ (กรมวิชาการ, 2546 : 15) และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง คุณภาพครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนเพราะมีข้อค้นพบจากงานวิจัยหลายเรื่องของกลุ่มประเทศ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา “การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ความคิด ความประพฤติทัศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศที่ย่อมทำได้ สะดวกราบรื่นได้ผลที่แน่นอน และรวดเร็ว” พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ครูใหญ่ และนักเรียน ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2520 ดังนั้น การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งต่อตัวบุคคล สังคมและประเทศชาติความสำคัญของการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่คำนึงถึง เพราะบุคคลจะสามารถประสบความสำเร็จและเจริญได้ล้วนแล้วแต่มาจากการศึกษา ดังนั้นคำว่า “คุณภาพ” จึงน่าเป็นประเด็นหลักของระบบตั้งแต่ระดับปฏิบัติขึ้นไป คือ ระบบการผลิตครู ระบบพัฒนาครู และระบบการใช้ครูด้วย

การผลิตครูที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรคหลายประการ ทั้งด้านนโยบายการผลิตครูที่ขาดความต่อเนื่องเพราะนโยบายเปลี่ยนแปลงตาม นโยบายของนักการเมือง รัฐลงทุนเพื่อการผลิตครูต่ำ การผลิตครูไม่ตรงกับความต้องการการใช้งานจริง มีปริมาณเกินความต้องการในบางสาขาและขาดแคลนในบางสาขาวิชา ขาดข้อมูลและการประสานงานระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้ครู ขาดแคลนคณาจารย์ที่เชี่ยวชาญในการผลิตครูทำให้การผลิต ไม่มีคุณภาพเพียงพอระบบการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาครูยังไม่มีคุณภาพ คณาจารย์ในสถาบันผลิตครู(ครูของครู)ขาดมุมมองที่รอบด้านเนื่องจากจบการศึกษาในประเทศเป็นส่วนใหญ่ขาดการเรียนรู้หรือประสบการณ์การผลิตครูที่หลากหลายจากต่างประเทศและการผสมผสานกับภูมิปัญญาไทย มาตรฐานวิชาชีพครูของไทยยังมีจุดบกพร่อง โดยมีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพแต่ยังไม่มีการกำหนดตัวชี้วัด ฯลฯ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554, หน้า (ง)) จะเห็นได้ว่าการผลิตครูในปัจจุบันยังมีได้ดำเนินการปฏิรูปอย่างจริงจังที่จะทำให้วิชาชีพครูมีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยเฉพาะการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตครู มีความพร้อมและความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาการผลิตครูตามต้องการเชิง

ปริมาณและเชิงคุณภาพที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม การผลิตครูของสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นไปตาม ความพร้อมของแต่ละสถาบันผลิตครูมากกว่าตอบสนองความต้องการครูของประเทศ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2555)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเป็นหน่วยงานตามโครงสร้างภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2549 ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่น ให้เป็นครูที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีคุณธรรมนำความรู้ เป็นแบบอย่างที่ดีมีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 2561)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาจึงทำให้เกิดประเด็นที่ต้องศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดในฐานะที่เป็นสถาบันการผลิตครู ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้คาดหวังที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนการผลิตครูของของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ประจำสูตร ครูพี่เลี้ยง นักศึกษาวิชาชีพครูต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

อาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยง นักศึกษาวิชาชีพครู มีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนรวมทั้งหมด 1,307 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (2560)

ประกอบด้วย

1.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร รวมทั้งสิ้น 50 คน

1.1.2 ครูพี่เลี้ยง จำนวน 196 คน

1.1.3 นักศึกษาวิชาชีพครู เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ที่ฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ

ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา สาขาวิชาศิลปศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา และสาขาวิชา ภาษาไทย รวมทั้งสิ้น 1,061 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan จำนวน 978 คน ซึ่งประกอบด้วย

1.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย จำนวน 49 คน

1.2.2 ครูพี่เลี้ยง โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย จำนวน 171 คน

1.2.3 นักศึกษาวิชาชีพครู เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ที่ฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ

ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา สาขาวิชาศิลปศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา และสาขาวิชา ภาษาไทย โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบสุ่มอย่างง่าย จำนวน 758 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อาจารย์ประจำหลักสูตร	50	49
ครูพี่เลี้ยง	196	171
นักศึกษาวิชาชีพครู	1,061	758
รวม	1,307	978

2. เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อระบบบริหารจัดการการผลิตครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือการวิจัยมาจากการสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีของการผลิตครูจากโครงการผลิตครูของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยของศักดิ์ชาย เพชรช่วย และคณะ (2560 : 307-320) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกหลักสูตร ที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2560 ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่นักศึกษาวิชาชีพครู ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2560 และนักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 10 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา สาขาวิชาศิลปศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา และสาขาวิชาภาษาไทย ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คำนวณน้ำหนักตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550)

ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด	หมายถึง 5 คะแนน
ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก	หมายถึง 4 คะแนน
ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง	หมายถึง 3 คะแนน
ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย	หมายถึง 2 คะแนน
ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด	หมายถึง 1 คะแนน

การแปลผลความหมาย

4.51 - 5.00	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นปลายเปิด (Open – Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น ปัญหาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือการเก็บแบบสอบถามในวันปัจฉิมนิเทศ วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

3.2 แจกแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นต่อระบบบริหารจัดการการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด วันปัจฉิมนิเทศนักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

3.3 เก็บแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ของข้อมูลและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แล้วสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบ จำนวน 978 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน และตรวจสอบความสมบูรณ์ ในการตอบแบบสอบถาม

4.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ในการตอบมาใส่รหัสและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ

4.4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean)

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของกลุ่มตัวอย่าง

4.5 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ F-test (ANOVA)

4.6 จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการหาค่า IOC เท่ากับ 0.8

2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

(Cronbach's Alpha Coefficient) ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .91

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานและสำหรับเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ โดยใช้ F-test (ANOVA)

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง ระบบการบริหารจัดการการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 978 คน ซึ่งประกอบด้วย นักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 758 คน คิดเป็น ร้อยละ 77.51 รองลงมา คือ ครูพี่เลี้ยง จำนวน 171 คน

ตาราง 1 ร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การบริหารจัดการการผลิตครู	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
อาจารย์ประจำหลักสูตร	50	49	5.01
ครูพี่เลี้ยง	196	171	17.48
นักศึกษาวิชาชีพครู	1061	758	77.51
รวม	1,307	978	

2. ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพครู ต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.44) และพิจารณาารายด้านพบว่า ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านผลผลิตมีความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.28, S.D. = 0.61) และด้านปัจจัย ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.42) และด้านกระบวนการ ($\bar{X}$ = 4.18, S.D. = 0.45) รองลงมาตามลำดับ แสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพครูต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู

การบริหารจัดการการผลิตครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านปัจจัย	4.25	0.42	มาก
2. ด้านกระบวนการ	4.18	0.45	มาก
3. ด้านผลผลิต	4.28	0.61	มาก
รวม	4.24	0.44	มาก

2.1 ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครู ต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู พิจารณารายข้อด้านปัจจัย พบว่าอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครู มีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีหอพักระหว่างเรียน ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.73) มีทุนการศึกษาระหว่างเรียน ตลอดหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.73) และมีการคัดเลือกคนที่มีผลการเรียนระดับดี เกณฑ์เฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 2.75 เข้าศึกษา ($\bar{X}$ = 4.28, S.D. = 0.71)

2.2 ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครู ต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู พิจารณารายข้อด้านกระบวนการ พบว่าอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครู มีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.18, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.68) มีระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เข้มข้น โดยมีอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศดูแลใกล้ชิด ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.73) และมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระหว่างภาคเรียน ตลอดหลักสูตร มีรูปแบบการเรียนการสอนที่มีหลากหลาย รวมทั้งการพัฒนาทักษะการวิจัยการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.22, S.D. = 0.73)

2.3 ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครู ต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู พิจารณารายข้อด้านผลผลิต พบว่าอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครู มีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.28, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูที่จบจากสถาบันมีคุณลักษณะที่มีความขยัน ความอดทน มีความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ มีความรักในตัวผู้เรียน และรักศรัทธาในวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.72) มีครูดี ครูเก่ง ที่มีความรักความศรัทธาในวิชาชีพครู มีความภาคภูมิใจในตนเอง และเป็นครูประกอบวิชาชีพครูในพื้นที่ภูมิภคณา ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.76) และครูที่จบจากสถาบันได้รับการยกย่องด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และการดูแลนักเรียนจากสังคม ชุมชน ($\bar{X}$ = 3.92, S.D. = 0.58)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพครู ต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สรุปได้ดังนี้

3.1 ระดับความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพครู ต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ในภาพรวมมีค่า ($F = 7.794$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านปัจจัย มีค่า ($F = 14.635$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนด้านกระบวนการ และผลผลิต มีค่า ($F = 4.232$ และ 3.685) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

การบริหารจัดการการผลิตครู	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านปัจจัย	ระหว่างกลุ่ม	5.079	2	2.540	14.635	0.000*
	ภายในกลุ่ม	169.186	975	0.174		
	รวม	174.266	977			
2. ด้านกระบวนการ	ระหว่างกลุ่ม	1.726	2	0.863	4.232	0.015*
	ภายในกลุ่ม	198.792	410	0.204		
	รวม	200.518	413			
3. ด้านผลผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2.746	2	1.373	3.685	0.025*
	ภายในกลุ่ม	363.355	975	0.373		
	รวม	366.101	977			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.030	2	1.515	7.794	0.000*
	ภายในกลุ่ม	189.498	975	.194		
	รวม	192.527	977			

3.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการการผลิตครูภายหลังด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครู มีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครูแตกต่างกัน แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพครูต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู

การบริหารจัดการการผลิตครู		อาจารย์ประจำหลักสูตร	ครูพี่เลี้ยง	นักศึกษาวิชาชีพครู
	$\bar{x}$	4.20	4.37	4.39
1. อาจารย์ประจำหลักสูตร	4.20	-	-0.17	-0.19
2. ครูพี่เลี้ยง	4.37			0.000*
3. นักศึกษาวิชาชีพครู	4.39			-

อภิปรายผล

ผลการวิจัย พบว่าประเด็นของความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครูต่อการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จากกลุ่มตัวอย่าง 978 คน พบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ผลการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครูต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต พบว่าอาจารย์ประจำหลักสูตร ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาวิชาชีพครู มีความเห็นต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความเห็นต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครูสูงสุด คือ ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศักดิ์ชัย เพชรช่วย (2560 : 315) ได้ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของโครงการผลิตครูในสถาบันอุดมศึกษาไทย พบว่าแนวปฏิบัติที่ดีตามการผลิตครูนั้นควรคำนึงถึง ด้านผลผลิตของครู ได้แก่ บรรลุครูดี ครูเก่ง มีความศรัทธาในวิชาชีพครู ทำงานเป็นครูในพื้นที่ภูมิสำเนา มีการติดตามความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพครูหลังสำเร็จการศึกษา มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีความภาคภูมิใจในตนเองที่เป็นครู ได้รับการยกย่องจากสังคมเป็นครูมาจากสถาบันผลิตครูที่มีคุณภาพ มีความขยัน มีความอดทน มีความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ มีความรักในตัวผู้เรียน รักศรัทธาในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ingersoll et al., (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมของครูและคุณวุฒิในหกประเทศ ผลวิจัยพบว่า รัฐบาลสิงคโปร์ให้ความสำคัญและส่งเสริมวิชาชีพครูให้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ กระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่สรรหาครูจากผู้ที่จบการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อเข้ารับราชการเป็นครูและเข้ารับการศึกษาหลักสูตรการฝึกหัดครูในสถาบันการศึกษาแห่งชาติ พร้อมรับเงินเดือนและทุนจากกระทรวงศึกษาธิการ ในขณะที่เรียน ดังนั้น ครูเก่ง ครูดี จะได้เงินเดือนสูง ซึ่งนอกเหนือจากการได้รับเงินเดือน สวัสดิการ โบนัสประจำปี และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แล้วยังมีโอกาสได้รับความก้าวหน้าในวิชาชีพครูอีกมากมาย ส่วนประเด็นที่ศึกษา 1) ด้านปัจจัยนั้นสิ่งที่ทำให้ระบบการบริหารจัดการการผลิตครูที่ดีขึ้น ประเด็นหนึ่ง คือ การคัดเลือกคนที่มีผลการเรียนระดับดี เกรดเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 2.75 เข้าศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย พบว่าคนที่จะมาเป็นครูต้องเป็นคนเรียนหนังสือเก่งอยู่ในระดับต้น ๆ ของโรงเรียน และสิ่งที่จูงใจคนเก่งมาเป็นครูนั้น คือการให้ทุนการศึกษาและรับประกันการมีงานทำ บรรจุเป็นข้าราชการครู นอกจากนี้ Guenzler (2016) ที่ได้ศึกษาสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำและประสิทธิภาพและคะแนนการประเมินจากระบบการประเมินผลนัการศึกษา รัฐนอร์ทแคโรไลนา พบว่าความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างประสบการณ์ครูและระดับของความสำเร็จทางวิชาการ ระดับวิชาชีพครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น การรับรู้ของภาวะผู้นำครูสูงขึ้น

และมีคะแนนของประสิทธิภาพสูงขึ้นไป คนที่จะมาเป็นครูต้องเป็นคนเรียนเก่งมีการศึกษาที่ดี และครูที่มีวุฒิการศึกษาที่สูงปริญญาโทและปริญญาเอก จะมีคะแนนประสิทธิภาพการทำงานของภาวะผู้นำครูสูง 2) ประเด็นด้านกระบวนการ จะเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เข้มข้น โดยมีอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศดูแลใกล้ชิด และมีมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระหว่างภาคเรียน ตลอดหลักสูตร มีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมทั้งการพัฒนาทักษะการวิจัยการศึกษาตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสังขธรรม พรทวีกุล และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏร้อยเอ็ด พบว่ามีเพียงคณะครุศาสตร์เพียงคณะเดียว ที่แบบการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .24 ส่วนคณะหรือภาควิชาอื่น ๆ กลับไม่มีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับวิชุดา กิจธธรรม และคณะ (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการผลิตครูไทยในอดีต พบว่าการผลิตครูต้องผลิตตามความต้องการของประเทศที่เหมาะสมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใช้กระบวนการกลุ่ม สอนเน้นการปฏิบัติ ถ่ายทอดจิตวิญญาณความเป็นครูด้วยหลักสูตรเสริม เพิ่มแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่หลากหลาย และ 3) ประเด็นด้านผลผลิต คือ ครูที่จบจากสถาบันมีคุณลักษณะที่มีความขยัน ความอดทน มีความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ มีความรักในตัวเองผู้เรียน และรักศรัทธาในวิชาชีพครู สอดคล้องกับ เทียน ทองแก้ว และคณะ (2551) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี 5 ปี พบว่าโครงการดังกล่าวได้สร้างคนที่มีความรู้ความสามารถสูง สร้างคนที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูมาเป็นครู ทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ อีกทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2558) ที่ศึกษาสถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย พบว่าครูที่เป็นผลผลิตนั้นต้องมีสุขภาพที่ดีทั้งกายและจิตใจ ต้องเป็นครูยุคใหม่ มีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพครู ต่อระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ทั้ง 3 ด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

จากสถานภาพในระบบการบริหารจัดการทั้งความคิดเห็นของอาจารย์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพครู ที่มีต่อระบบการบริหารจัดการโดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อาจเนื่องจากการมีส่วนได้ส่วนเสียของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันทำให้ความเข้าใจและการวางแผนร่วมกัน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่างกันจึงทำให้ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการต่อการผลิตครูแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2558) ได้รายงานผลการศึกษาเรื่องสถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย กล่าวว่าระบบการพัฒนาครูไทยของหน่วยงานต่าง ๆ ในปัจจุบัน ยังคงมีลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดการวางแผน ขาดการกำหนดทิศทาง และขาดข้อมูลในการพัฒนาครูในภาพรวม การพัฒนาครูจึงเกิดความซ้ำซ้อน ขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นระบบการบริหารจัดการการผลิตครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ควรให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการผลิตครูร่วมกันซึ่งเป็นหลักปฏิบัติที่ดีในการผลิตครูตามแนวคิดของ Darling-Hammond (2006) ที่ระบุว่า สถาบันผลิตครูและโรงเรียนควรมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น มีความรู้และความเชื่อร่วมกันในการเปลี่ยนแปลงการสอนการจัดการศึกษาและครุศึกษา และสอดคล้องกับวิธีปฏิบัติในการผลิตครูของสิงคโปร์ฟินแลนด์และญี่ปุ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ด้านปัจจัย ควรให้หน่วยงานร่วมผลิตและร่วมจัดทำหลักสูตร เช่น คุรุสภาและมีบทบาทให้ชัดเจนในการกำกับดูแลหรือออกข้อกำหนด ในการผลิตครู

1.2 การบริหารจัดการการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ด้านกระบวนการ
การจัดเตรียมและจัดอบรมหรือประชุมสร้างความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ แก่ครูที่เลี้ยงให้สอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตครู
ให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อผลิตบัณฑิต ให้ครอบคลุมถึงผู้ออกนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษาผู้ใช้บัณฑิต
ทางวิชาชีพครู

2.2 ควรศึกษาระบบการบริหารจัดการการผลิตครู ในประเด็นตัวชี้วัด ตามกระบวนการผลิตครูและนโยบาย
และแผนพัฒนาบุคลากรครู

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. (2561). *พันธกิจ*. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2561, จาก <https://edu.reru.ac.th>
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 10). นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
เทือน ทองแก้ว และคณะ. (2551). *การประเมินโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี* (หลักสูตร 5 ปี).
กรุงเทพฯ.
- ธีระ รุณเจริญ. (2554). *บุคคลแห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- วิชุดา กิจธรรมและคณะ. (2554). *รายงานการวิจัย โครงการการศึกษาวิเคราะห์อดีต ปัจจุบัน และโอกาส/ความหวัง
ในอนาคตของการผลิตครูในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ศักดิ์ชาย เพชรช่วยและคณะ. (2560). แนวปฏิบัติที่ดีของโครงการผลิตครูในสถาบันอุดมศึกษาไทย. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*,
11(1), 303-320.
- สังธรรม พรทวีกุล และคณะ. (2561). แบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ร้อยเอ็ด*. 12(1), 207-215.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). *รายงานผลการศึกษาศาสนาการณการผลิตครูและพัฒนาครูในประเทศไทย*.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2555). *การวิจัยพัฒนาเพื่อส่งเสริมสถาบันผลิตครูสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ: กรอบการจัด
กลุ่มคุณภาพสถาบันผลิตครูสำหรับประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภา.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *psychometrika*, 16(3), 297-334.
- Darling-Hammond, L. (2006). Constructing 21st-century teacher education. *Journal of Teacher Education*,
57(5), 1-15.
- Guenzler, A. M. (2016). *Teacher Leadership and Teacher Efficacy: A Correlational Study Comparing
Teacher Perceptions of Leadership and Efficacy and Teacher Evaluation Scores from the North
Carolina Educator Evaluation System* (Doctoral dissertation, Gardner-Webb University).
- Ingersoll, R. M. (2007). A comparative study of teacher preparation and qualifications in six
nations, consortium for policy research in education. *University of Pennsylvania*.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and
psychological measurement*, 30(3), 607-610.